

BİLGİ NOTU

MYANMAR

Resmi adı ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti 676.578 km²' lik yüzölçümü ile Güneydoğu Asya'da Andaman Denizi, Bengal Körfezi, Bangladeş, Çin, Hindistan, Laos ve Tayland ile komşudur. Ülkenin resmi dili Burmaca olup, nüfusu 2012 yılı itibariyle yaklaşık olarak 59 milyondur. Myanmar, zengin doğal kaynakları ve değerli taş madenlerine sahip olmasına rağmen "Birleşmiş Milletler En Az Gelişmiş Ülkeler" kategorisinde yer almaktadır. 1962 yılında ülkede gerçekleşen askeri darbe ve cunta rejiminin uyguladığı başarısız ekonomi politikaları ile son olarak 1988 yılında öğrenci protestolarına kanlı bir şekilde müdahale edilmesi ile birlikte Batılı ülkeler ve ABD tarafından ülkeye ambargo uygulanmaya başlanmıştır. 2010 yılında gerçekleşen seçim ile yönetimi devr alan Thein Sein, iktidara gelir gelmez gerçekleştirdiği reformlar ile ülkeyi hızla yabancı sermayeye açmıştır. Reformlara karşılık AB ve ABD Myanmar'a karşı uyguladıkları yaptırımların büyük bir kısmını kaldırma kararı almıştır. Zengin doğal kaynakları, dünyanın en dinamik ekonomileri olan Çin ve Hindistan'a coğrafi yakınlığı, genç nüfusu ve liberalleşen ekonomisi ile Myanmar son yıllarda birçok küresel şirketin ilgisini çekmeye başlamıştır. Gerçekleştirdiği reformlar ve AB, ABD ile ilişkilerinin normalleşmesine paralel olarak 1997 yılından beri ASEAN üye ülkesi olan Myanmar'ın, 2014 yılında ilk kez ASEAN dönem başkanlığını devr almasına karar verilmiştir.

2012 IMF verilerine göre GSYİH'sı 51.9 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkede tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörleri ön plandadır. İşgücünün yaklaşık olarak %63'ü tarım sektöründe çalışmaktadır. Dünyanın en büyük pirinç ihracatçılarından olan Myanmar'da ayrıca çok çeşitli hububat yetişmektedir. Myanmar'da yer alan nehirler ve uzun kıyı şeridi, ülkeye balıkçılık ve hidroelektrik üretimi için zengin bir potansiyel sunmaktadır. Balık ürünleri ihracat gelirlerinin önemli bir kaynağı haline gelmiş, özellikle son yıllarda işleme ve soğutma ekipmanlarına yapılan yatırımlarla gelişmiştir. Ülkede aynı zamanda zengin orman alanları bulunmaktadır. Dünyada kalan tik rezervlerinin yaklaşık olarak %75'i Myanmar'dadır. Ülkede ağaç ürünleri üretimi alanında da küçük bir sektör oluşmuş olup, hem iç piyasa hem ihracat için kontraplak, cilalama ve mobilya üretimi gerçekleşmektedir. Ayrıca son yıllarda Kuzey Asya'dan gelen yatırımlar ile alt yapısı oluşturulan küçük çaplı ihracat odaklı hazır giyim üretimi sektörü bulunmaktadır.

Myanmar dünyanın en büyük 10., Asya'nın ise birinci doğal gaz ihracatçısıdır. Doğal gaz ihracatı ülkenin döviz girdisinin en büyük kaynağıdır. Doğal gaz satışları GSYİH'nin %12,5'ünü ve mal ihracatının %40'ını oluşturmaktadır.

2011 yılında Myanmar 8,5 milyon Dolar ihracat ve 11,9 milyon Dolar ithalat gerçekleştirmiştir. İhracatında başlıca ürünler doğal gaz, kuru baklagiller, hazır giyim, demir cevherleri, kereste, doğal kauçuk, odun kömürü, kontraplak, pirinç ve çinko cevherleri iken ihracat yaptığı başlıca ülkeler sırasıyla Tayland, Kolombiya, Çin, Japonya, Güney Kore, Malezya, Singapur, Almanya ve Tayvan'dır. İthalatında başlıca ürünler petrol yağları, palm yağı, dozerler, motosiklet, çimento, medikal ürünler, eşya taşımaya mahsus araçlar, demir çelik mamulleri, sentetik lif, kauçuk mamulleri, kara taşıtları için aksam ve yedek parça iken ithalat yaptığı başlıca ülkeler sırasıyla Çin, Tayland, Singapur, Güney Kore, Malezya, Japonya, Kolombiya ve Endonezya'dır.

Türkiye ile Myanmar arasında ticaret hacmi 2011 yılında 28 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Myanmar'a ihrac edilen başlıca ürünler arasında traktör, ayçiçek ve pamuk tohumu, elektrik transformatörleri kurutma ve arıtma cihazları yer almaktadır. Pirinç, biçilmiş ağaç, mobilya ve aksesuarları, kadın/erkek iç giyim ürünleri ise bu ülkeden ithal edilen başlıca ürünlerdir. Türkiye 2012 yılında Myanmar'a Büyükelçilik açılmasına karar vermiş ve Sayın Murat Yavuz Ateş T.C Naypidav Büyükelçisi olarak atanmıştır.

SRI LANKA

Sri Lanka, resmi adıyla Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti, liberal ekonomiye sahip, çok partili ve demokratik geleneklere uygun olarak seçilen hükümetlerle yönetilen Hindistan'ın güneyinde, Hint Okyanusu'nda yer alan bir ada devletidir. Ülke, 4 Şubat 1948'de bağımsızlığına kavuşmuştur. Yönetim erki, geniş icra yetkilerine sahip, 6 yılda bir seçimle gelen Cumhurbaşkanı ile Başbakan ve kabinesi tarafından paylaşılmaktadır. Ülkenin resmi dili Sinhala ve Tamil olup, nüfusu 2012 yılı itibariyle yaklaşık 21 milyondur. 2012 IMF verilerine göre GSYİH'sı 59.7 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Sri Lanka bağımsızlığını kazandığı yıllarda tarıma dayalı ve kapalı ekonomiye sahip bir ülke görünümünü sergilemiştir. Ülkede üretilen başlıca ürünler çay, hindistan cevizi, kauçuk, pirinç ve buğdaydır. Çay dışındaki ürünler iç talebi karşılamak amacıyla üretilmektedir. Çay üretimi ise ağırlıklı olarak ihracata yöneliktir. Çay ihracatında Sri Lanka 2001 yılından bu yana dünya lideridir.

2008-2011 yılları arasında yıllık ortalama %7.2 büyüyen sanayi sektörü, ekonomik büyümeyi belirleyen en önemli faktörlerden biridir. Özellikle tekstil, hazır giyim, gıda, içecek, tütün, petrol, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı endüstriyel üretimin %90'unu oluşturmaktadır. Ülke genel olarak ihracat odaklı bir sanayileşme politikası izlemektedir. Bu kapsamda, ihracata dayalı sektörlerle çeşitli teşvikler sağlamaktadır.

2008-2011 yılları arasında yıllık ortalama %6.4 büyüyen hizmetler sektörü %60'luk payla GSYİH'nin en büyük dilimini oluşturmaktadır. Hizmetler sektöründeki büyüme başlıca iletişim, ticaret, liman hizmetleri ve finansal hizmetler alt sektörlerindeki büyümeden kaynaklanmaktadır. Sri Lanka önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Ancak ülkede 30 yıla yakın devam eden iç savaş ülkenin bu alanda gelişmesini engellemiştir. 2009 yılında iç savaşın sona ermesinin ardından 2010 yılında ülkeyi ziyaret eden turist sayısı 654.476, 2012 yılında ise bu rakam 1 milyona ulaşmıştır.

2011 yılında Sri Lanka 10 milyon Dolar ihracat ve 19.6 milyon Dolar ithalat gerçekleştirmiştir. İhracatında başlıca ürünler çay, iç giyim, örme giyim eşyaları, tabii kauçuk, hindistan cevizi, kaju cevizi ve kıymetli/yarı kıymetli taşlar iken ihracat yaptığı başlıca ülkeler sırasıyla ABD, İngiltere, İtalya, Belçika, Hindistan, Almanya, Singapur, BAE, Rusya ve Japonya'dır. İthalatında başlıca ürünler petrol yağları, ham petrol, motorlu taşıtlar, pamuk, çimento, kimyasal gübreler, kuru baklagiller, motosiklet/mopet, palm yağı ve sentetik lif ipliği iken ithalat yaptığı başlıca ülkeler sırasıyla Hindistan, Çin, Singapur, İran, Japonya, BAE, Malezya, Hong Kong, İsviçre ve Tayland'dır.

2012 yılında, Türkiye ile Sri Lanka arasında ticaret hacmi 121.8 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Sri Lanka'ya ihrac edilen başlıca ürünler arasında demir-çelik filmaşın, sentetik liflerden dokumalar, örme mensucat, mayalar, kabartma tozları ve kuru baklagiller

yer almaktadır. ay, kauçuktan dış lastikler, kauçuktan giyim eşyaları (eldivenler), bebek giyim eşyaları ve iç giyim eşyaları bu ülkeden ithal edilen başlıca ürünlerdir.

Sri Lanka ekonomisinin gelişmesinin önündeki en önemli engel uzun yıllar süren iç savaş olmuştur. Çatışmalar, savunma harcamalarının artmasına neden olmuş ve ülkenin savaştan etkilenen bölgelerinin kalkındırılması için ilave yatırımlar yapılması ihtiyaını doğurmuştur. I savaşın sona ermesinin ardından, 2010 yılında Hkmet ülkenin altyapısını geliştirmeye yönelmiş ve bu alanda Hindistan ve Çin gibi diğer ülkelerle ortak altyapı projelerine başlamıştır. Sri Lanka'ya gelen doğrudan yabancı yatırımlar (DYY), iç savaşın bitmesiyle birlikte artış eğilimindedir. 2011 yılı DYY girişi yaklaşık olarak 1 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. lkeye gelen yatırımlar ağırlıklı olarak hizmetler (zellikle turizm ve telekom) ve hazır giyim sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. Son yıllarda gıda, ieecek, petrokimya ve kauçuk endüstrilerine yapılan yabancı yatırımlar artış göstermektedir. Sri Lanka'ya doğrudan yatırım yapan ülkeler arasında İngiltere, Malezya, Avusturalya, Japonya, Almanya, ABD ve Hindistan başı çekmektedir.

Sri Lanka ekonomisi büyük lde, Japonya, ABD, Hindistan ve Çin gibi ülkeler ile uluslararası kuruluşların yardımına ve yurtdışında yaşayan Sri Lankalıların gönderdiği dövizlere bağımlıdır. %90'ı Orta Doğu'da olmak tzere yaklaşık 1.5 milyon Sri Lankalı yurtdışında çalışmakta ve Sri Lanka ekonomisine her yıl tahmini 2.5 milyar Dolar katkı sağlamaktadır. Türkiye 2012 yılında Sri Lanka'ya Büyükelçilik açılmasına karar vermiş ve Sayın İskender Okyay T.C Kolombo Büyükelçisi olarak atanmıştır.